

Szerkesztőség és kiadó hivatal
S. J. Szechenyi-utca SIMON-ház Kunc József nr
kereskedőszékvé szemben.

HIRDETÁNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
minden közlemények ideintéendők.

Híromentlen levelek csak ismert közléstől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre
postán küldve

Egész évre - - - - - 10 frt - kr.
Félévre " " " " " 5 frt - kr.
Negyedévre " " " " " 2 frt 50 fr.
Egy óra " " " " " 1 frt - kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábopestisor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegű minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábopestisorért 20 kr.
Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen. Szerda, Május 9.

92. szám.

A békét hirdető Boulanger.

(T.) Boulanger nem az az emberi parány, melyet a szerenese szele vagy a közvélemény szeszélye fel kap és viszi ragadja, akarata ellenére is, hanem egy, mesterséges szárnyakon repülni akaró porszem. I. Napoleon a sors kedvesse volt, lángesze megtetszett a véletlennek és kéjelgett vele, a míg bele nem unt. Ekkor aztán elejtette. III. Napoleon I. Napoleon emléket, mint a sírból hazajáró árnyékot, megnyerte és belovagolt vele az I. Napoleon örökébe, a sáfárság elfogadta mint örökösét és átadta neki a kulcsokat. De Boulanger? Ez sem nem a szerenese kedvence, sem nem elődének örököse, hanem egyszerűen politikai kalandor, kik a zavarosban halászni akarók vállalkra emeltek és hordozzák kerületről kerületre mint egy paprika Jancsit, mint az olaszok a medvét, a spanyolok a majmot, a koldusok az ölbe vett gyermekét: haszonlesésből. A közönség buta része megbámulja, a forradalmi elem megéljenzi, az értelem és a becsületesség megveti és ellene küzd. Mivel pedig intelligencia nélkül a népszerűség nagyon Ephemere, csak napi légy, csak a levegőben röpködő rajzás a nélkül, hogy volna hova telepednie, ez az egész Boulanger komédia rövid életű lézen.

Tekintélyek támogatása nélkül hiába rugdalózik akarki. A közönség előbb utóbb észreveszi magát és gondolkozni kezd. Feltűnővé lesz előtte, hogy a tekintélyek elhúzódnak az illetőtől, hogy azok, kik a nemzet bizalmát kiérdemelték távol tartják magukat, sőt a lenézésnek és gyanúnak észrevehető nyilvánulásaival kísérik a mozgalmat. És tekintésük végig a történelmet, nem vére ki az 1792-iki francia forradalmat sem hol kezdetben a girondisták lengették a lobogót, sehol, de sehol nem sikerült tartós mozgalmat teremteni, a hol a nemzet értelmisége távol tartotta magát tőle. Mintán pedig a történelem tükré soha sem csal, hát ennek a tükörnek visszfénye után a

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Gyöngyvirágok.

I.
Csak nem rég is, hogy bolyongtam
Egyedül,
Anyidő kis ibolyára
Rá-ránéztem, köny csorrant a
Szemből.
Maradj, virulj, szóltam hozzá
Csendesem,
Nem foglak én leszakasztani!
Leszakaszt más... nincsen nekem
Kedvesem.
Most, hogy látok gyöngyvirágot,
Leveszem.
Oh fogadd el, tüzd kebledre
Kedvesem!
A gyöngyvirág a szerelem virága,
Borús életem földéreté
Szemeidnek büvös-bájos
Biztató szép sugára!
II.
Nála nélkül minden óra,
Minden perc oly végtelen,
Vele tán az öröklet is
Elröppönő érzelem,
Edes, boldog szerelem!
III.
A mit én el nem mondhattam,
Kis virág mond el neki:
Van egy szív, mely érte dobban,
S végtelenül szereti.
A mit én el nem mondhatok,
Kis virág mond el neki:
E vágyó szív boldogságát,
Hozzá fűzött édes álmát
Soha föl nem lelheti.

Máray Lajos.

Boulanger féle tüntetések Európára veszedelmet hozni nem fognak.

Ahol a közvélemény valamely eszmével rokonszenvez s az elébe tárt érveket elfogadja? Legyen az csak egyetlen egy példányban, még is elfog terjedni, mint a Szechenyi István levele, melyet az ötvenes évek végén irt az akadémia érdekében, míg ellenben, holmi nagyra fújt frázisokkal, önkínálgatással és litegetéssel csak rövid időre lehet megszédíteni, a mely rövid idő elmulta után, minél többet beszél az illető, csak magavak árt.

Az is feltűnhet a francia nemzetnek, a mint hogy Európának feltűnt: honnan veszi Boulanger a pénzt? Mi célja van ezzel a nagy költsékezéssel? Volt-e még arra eset, hogy ember, a ki így korteskedett maga mellett, a hazáért tette volna? Aki arra van hivatva hogy egy ország vagy egy nemzet sorsán segítsen, annak nagy szellemnek kell lenni, a nagy szellemek pedig nem szoktak maguk mellett korteskedni, mert a mint teszik, az mindjárt levon. Egyszer másszor megcsik, kisebb tehetségekkel, nagyoknak látszó füst oszlopokkal, de aki igazán nagy, az nem megy, hanem viszik. Szóval, ez a Boulanger féle hajnali fény nem lesz tartós. Be fog borulni mielőbb. Az egyetlen rugó, a „revanche”, ez is nagyon tágulni kezd, s hogy lejárja magát, Boulanger kellett hozzá. A zászló, melyet kezébe ragadott, a „revanche” zászlója volt s annak köszönhetette minden eddigi meg nem érdemelt népszerűségét. És amíg ennek a zászlónak szárnyait az önként jövő lelkesedés vihara lobogtatta, emelkedett Boulanger, de amint az emelkedést saját céljaira akarta felhasználni, a lelkesedés alább hagyott, a zászló duzzadása lohadt és a Boulanger nimbus hanyatlott. Nincs többé az az erő és hatalom, az a pénz és ingyen szét osztott tíz millió újság mely elkeseredést visszahozza. Ha már egyszer a „revanche” nem hat, mely az egyedüli szimbólum volt? Ha már pláne, a békét kell emlegetni? Vége Boulangernek,

A fecskéfészek.

Regény.

Írta: **Véteszi Arnold.**
(Folytatás.)

Az óriás a túlsó parton még rettenetesebbnek tűnt föl, a mint ott állt most összefont karokkal, mozdulatlan nézve, mint merül el ott két uszni nem tudó ember. Vad szenvedélytől égő szemei mereven oda tapadtak a borzasztó látványra. Ime a sors végez helyette. Egy szalmaszálra sem kell megmozdítania, csak itt maradni tétlen s a szép fiatal nő házassága másodikk napján ma már özvegy marad.
De abban a pillanatban föltámadt benne az emberi érzés, eszébe jutott, mily nemes, mily jó volt hozzá Véghelyi Viktor minden időben, mint mentette meg becsületét, életét. És ő most galádul, gyáván veszni hagyja ezt a nemes férfit? Füllázdát önmaga ellene, ama gyalázatos önzés ellen, mely képes volt lelkét, habár csak pillanatra is, lenyűgözni.
Villámgyorsan beugrott a vízbe s hatalmas karján nemsokára kivitte a partra az elalélt Véghelyi Viktort, aztán megegyezt viszatért s kihozta a kocsist is. Most ott feküdt mindkettő, az ur és a cseléd, izsappal bekeverve mozdulatlan, talán már holtan. Waldemár Hugó szívében újra megmozdult valami abból a gonosz indulatból, mintha suttogva szólt volna hozzá a sátán: örülj, ez az ember meghalt, a láncz szét van tépve, a szép nő újra szabad!
A szenvedély szilaj tüze örült gondolatokat ébresztett Waldemár lelkében. Egy pillanatra ismét érezte, hogy megfogja lelkének egyensúlyát. Miért avatkozott ő abba, a mit a sors végzett? Miért nem hagyta beteljesülni? Zord, fenyegető pillantással nézte az élettelen előtte fekvő Véghelyi Viktort. Lehajolt, megtapogatta érzé-e még szívének dobogását? Olyan volt az

mint a revanche eszméjének képviselőjét, kaptak fel. Ha az ellen a feltévérs ellen kell tiltakoznia, amely feltévérs népszerűvé tette? Akkor ő egy összeesett hólyag. Békés kiáltványai egy a magasból lepottyanó karvaly vergődései, mely ismét szállni akarna, de szárnyai törvék, tollai pedig ki vannak tépve...

A német császár és a magyar közoktatás.

A közoktatás állapotáról szóló jelentés német kiadását, Trefort miniszter megküldötte a német császárnak. A munka kézhez vételét a császár kabineti irodájának vezetője, Vil-movsky, a miniszterhez intézett következő sorokkal tudatja: Tisztelettel van szerencsém értesíteni Excellenciát, hogy a császár és király az én kegyelmesebb uram, nagy érdeklődéssel vette tudomásul Magyarország 1885/6. és 1886/7. tanévről szerkesztett évi jelentésének általam előadott lényeges tartalmát. Midőn a becses küldeményért Exciáciának meleg köszönetet mondok, fogadja egyuttal ki való tiszteletemet.

Országgyűlés.

Budapest, május 8.

A képviselőház mai ülésében folytatólag tárgyalta s úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a kassa-oderbergi, magyar ésszakkeleti és az első magyar-gácsországi vasúttársaságok részére további külön állami biztosítás nyújtásáról szóló törvényjavaslatot. Előbb azonban még beható discussió folyt Simonffy a szélsőbal padjáról ellenozta a javaslatot, mire előnk a vitát bezárván, következtek a zárbeszédok. Darányi előadó helyreigazítva az előtte szóló tervedesit, beszéde folyamán igen meggyőző érvekkel polemizál Apponyival, Horanszkyval és Helfivel; hivatkozik velük szemben több állami költségvetésünkre, melyekből kitűnik, hogy igenis, az állam ad beruházási előlegeket, majd alaposan kifejti, hogy a kormány a köteles nyíltság hiányával nem vádolható. Horanszky tüzetes fejtegetéseinek alaphangja az, hogy a kormány ez ügyben nem adott kellő felvilágosításokat.

Baross miniszter erre ismét kimerítő magyarázatok- és indokolásokba bocsátkozik, bizonyítva, hogy az ellenzék támadásai és kifogásai egy pontban sem alaposak és igazságosak. Helfi nek észrevételeit Tiszza Kálmán czáfolás, mire aztán a szavazás következett, melynek eredménye az, hogy a

mint a halott. Segítsen rajta Waldemár? Megkísérte föléleszteni? Es miért épen őt? Miért nem azt a másikat, azt a szegény cselédet, a kinek öt gyermeke marad otthon árvaságra, nyomorúságra? Hát nem ez inkább az emberi kötelesség?

De egy másik hang szívében azt mondta: csak gyorsan, gyorsan, ne habozz, ne légy gyáva gyilkosa jötevédek! Es ez a hang erősebb volt: a becsült győzött a szenvedély önző sugallata fölött.

Letérdelt s elkezdte dörmölni az alát és megkönyebbülten sohajtott föl, midőn Véghelyi Viktor végre fölyhitotta szemét.

Soha sem felejttem el önek, Waldemár — szólt Véghelyi hálásan, midőn már teljesen eszméletére tért.

Mit nem felejt el Véghelyi ur? — viszonzá a fiatal ember nyersen: — hogy énni-attam majd a vízbe fult? Ha én nem ijesztem meg a lovakat, nincs semmi baj s ha igazságos akar ön lenni, még ma elcsap engem a szolgálatából.

Nem, Waldemár, soha sem fogunk elválni, — szólt Véghelyi Viktor, kezei közé fogva az ifju kezét.

Waldemár vállvonitva s fejét félreforditva, hidegen felelt:

Ön nem ismer engem, Véghelyi ur. Honnan tudja azt, hogy én bementem volna ön után a vízbe, ha nem volnék oly jó uszó? Ugyan nagy dolog ebben a piczi pocsoltyában kissé megáztatni az embernek a bőrt! Javánra vált, mondhatom, hogy sokkal józanabb lettem a fürdő után.

Már egészen beesteledett. A hazatérésről kellett gondoskodni. De hogyan? A vizen át nem mehettek vissza, mert a lovak oda veszték, csak nagy kerülő úton juthattak volna tehát haza. Hanem Véghelyi Viktor oly bágyadt volt,

ház Hefi és Horanszky határozati javaslatának mellözésével, a törvényjavaslatot nagy többséggel változatlanul elfogadta.

Most a kérvények tárgyalása következett, melyeket Kállay Zoltán előadó alaposan referált, s melyeket a ház mindenben az előadó, illetőleg a kérvényezést bizottság javaslatai szerint intézett el — vita nélkül. Csupán a sopronmegyei kérvényről (az oláh czigányok kborlásai és üzemei megszüntése tárgyában) szólt fel Nagy István, ez ügyben törvényjavaslatot kívánva.

Külföld.

Orosz hadikészülődések. A Daily Newsnek azt táviratozzák Pétervárról, hogy ott nemrég összegyűltek a magas állású katonai főnökök, megbeszéléndő Oroszország katonai helyzetét. Egyhangulag kijelentették, hogy: Oroszország hosszú időre nem lesz képes akármely európai hatalmat megtámadni. Oroszország védelmi ereje is nagyon gyenge, a szükséges vasutak hiánya következtében. Ennek alapján aztán elhatározták, hogy tizenhárom millió rubelnyi költségen nyomban három új stratégiai vasutat építtetnek az osztrák határ felé.

A francia községtanácsosi választások eredményével foglalkozik a párisi sajtó. A harcztér oly óriási s az eredmény a harmincz-hatezer község mindegyikében annyira eltérő, hogy még mindig nem lehet meghatározni, ki a tulajdonképeni győztes. Egyelőre a párisi lapok — mindegyik a saját pártállása szerint — a nagy akciók azon mozanatait emelik ki, a melyek saját pártoláskra kedvezők. Ennek következtében aztán azon sajtóságek jelen-séggel találkoznak, hogy ma még mindnyájan meg vannak elégedve az eredménynyel. — Különösen nagy zajt csapnak a boulangisták, mert hírhedt vezérük három köz-ségben is megválasztott, még pedig, a mint állítják minden külső agitáció nélkül. — A parasztek tisztán saját kezdeményezésük alapján tették meg Lozère-megye három köz-ségében bizottsági taggá Boulanger, ki a választások eredményével úgy látszik nagyon meg van elégedve, mert még a heten indul több izben elhalasztott körutjára Nord-megyébe. Ott azok az elemek, melyek nem rég képviselővé választották, természetesen zajos-an akarják ünnepegni. Rendzavarásoktól is félnek ez alkalommal s a kormány nagy ará-nyu óvintézkedéseket rendelt el. Boulanger

hogy arra a másfél órai gyaloglásra gondolni sem lehetett. A kocsis az ő paraszt idegeivel még csak kibírta volna, de Véghelyi Viktor alig tudott a lábán megállni s egy pár lépés után már támolygott.

— Rosszul vagyok, — kényszerült végre bevallani.

Feje szédült, gyomra émelygett s átázott ruhájában erősen didergett:

— Nem tudom, mi lelt, de nem bírom tovább.

— Csak legalább a Huba ur tanyájáig, — szólt Waldemár.

Onnan majd haza szállíthatják kocsin.

— Nem bírom, — válaszolt Véghelyi Viktor.

Kérte, hogy hagyják őt ott s menjenek be valami szekérré a tanyára.

Waldemár bosszusan rázta fejét. Hűvös, csipős volt az őszi este. Hogy hagyhatnák ott Véghelyi urat vizes ruhában?

— Tamaszkodjék réám, tessék még egyszer megpróbálni, — biztatta Waldemár.

Hiába, Véghelyi Viktor nem bírta. Akkor a Herkules természetű gazdatiszt ölbe kapta urát mint valami gyermeket s úgy vitte a Huba Mártonék tanyájáig, a hol a béresgazda gnyáját adták rá a lehúzott vizes ruhák helyett s még egy bundával is betakarták, hogy ne fáz-zék ugy.

Onnan szállították aztán egy ökrös szeke-ren haza.

A másfél napos asszony nagy lelki erőt tanusított e szomorú alkalommal, nem sikoltozott, nem tört ki jajveszékülésbe csak azzal a sötét arccsal fogadta, melynek kifejezése oly áthat-lan volt.

De a férj sokkal bágyadtabbnak érezte magát, hogysem észrevételeket tehetett volna s erőküdesé is, hogy tréfás színt adjon az egész esztek, kárba veszték, az enyelgő szavak

eczen.
Z
bból
ezk ára
kösüg ára
tében.
e
divatu és
ban
szened-
kat
F.
Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Pénteken indul el Párisból s csak a jövő hét derekán fog oda visszatérni. Érdekes az is, hogy a tábornok most a munkáspárt jóindulatát keresi, melylyel eddig nem igen dicsőíthetett. A Nordmegyében levő közsébnégyeket is meg fogja látogatni.

Napi hírek.

— **Lapunk holnap, áldozó csütörtök ünnepnap miatt nem jelenhetik meg.**

— **Dalestély a „Koronában.”** A kereskedő ifjak önképző egyesületének „Dalköre” e hó 12-én „Szombaton este” 9 órákor, a Magyar testvérek zenekara közreműködésével a „Korona szállodában” „Dalestélyt” tart, melyre az egyesület tagjai, és a dalt pártoló művelt közönség — valamint a dalkör pártoló tagjai tisztelettel meghívottak. Belépti díj személynként 40 kr. Pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják. Hogy a „dalestélyt” a műsor végeztével, a hölgy közönség további szórakoztatására táncz fogja követni, ezt szíkségtelen megemlíteni. Azt a kereskedő fiatalok estélyein megjelenő hölgy közönség emlékében tartja — már a múltból, hogy ezen dalestélyen is a műsor után következő rész lesz a legkedveltebb. — A kiket az estélynek ezen része érdekel kérétek megjeleni, hogy magának előleget vehessen a fiatal kereskedők június 2-án rendezendő majálisára is. Dalestély kezdete pontban 9 órákor.

— **Szavlati estély.** Szakáll Antal magyar Shakspeare és Moliere recitátor tegnap tartotta meg szavlati estélyét a „Bika” szálloda dísztermében, sajnálatunkra kevés számú közönség jelenlétében. Valóban alig lehet megérteni azon óriási közönyt, — melylyel közönségünk a komolyabb irányú élvezetek iránt viselkedik. Pedig Szakáll ur valóban megérdemelte volna a pártfogást. Minden egyes szavlatán a helyes felfogás, mely tanulmány látszik. Az előadás fénypontja III. Richárd király Anna hercegnővel nagy jelenete volt, hol aethetikai magyarázatát is adta a darab egész intenciójának. Az előadott darabok mind nagy hatást keltettek, s a szépen érzéssel, szavalt költemények közül „A z utolsó a la mizs na” viharos tetszésre talált.

— **A szegedi orsz. dalverseny.** Az orsz. dal-egyesület igazgató választmánya, Bartay Edé elnöke alatt ülést tartott, melyen végleg döntöttek a szegedi orsz. dalverseny ügyében. Pálffy szegedi polgármester és az ottani két daleyett elnökei ismételtel kijelentették, hogy az idei árvíz nem lesz semminem hátrányos befolyással sem a dalverseny megtartására, sem a dalok ünnepies fogadtatására. Az igazgató választmány erre határozatilag kimondta, hogy az orsz. dalverseny Szegeden f. é. a g u s z t u s hó 1, 2, 3 és 4-ik napjain megtartatik. A jury-szabályzat alapján a benyújtott tervezetelt elfogadták s annak végleges kidolgozására bizottságot küldtek ki. Végül elhatározták, hogy a szegedi és egyáltalán az összes dal-egyesületek kívánságához képest az orsz. dalverseny diszelnökül Tiszta Lajos grófot kéri föl s e végett küldöttség meg a grófhhoz, melynek tagjai Bartay Edé vezetése alatt id. A brányi Kornél, Hubay Jenő és Szentirmai Elemér.

— **Czirkusz Debreczenben.** A Merkel híres amerikai czirkusza, mely pár év előtt nagy feltűnést keltett városunkban. Öt

napra ismét Debreczenbe érkezik. A czirkusz most B o r n nevű új tulajdonos, kinek művezetője ma eszközölte ki az engedélyt az előadásokra, melyek folyó hó 19-én fognak kezdődni. A czirkusz most már a réginiél is nagyobb arányú, s olyan látványokat nyújt, a melyeket vidéki városokban eddig nem produkáltak.

— **Tavaszi vásárral egybekötött népnépepélyt** rendez folyó hó 27-én az iparos ifjuság önképző egylete a nagyerdőn. Az előkészületek e tekintetben már rég megindultak és javában folynak. Az ünnepélyen közreműködő hölgyek meghívása most van folyamatban, s az ünnepély sikere e tekintetben már is fényesnek ígérkezik. A népnépepély, melyhez hasonló e városban még nem rendeztetett, egyuttal tavaszi vásárral lesz egybekötve. Az ünnepély helyszínén felállítandó sátrak közegett ugyanis egy nagy áru-bazár lesz felállítva, melyben 20—25 nő szebbnél szebb tárgyakat fog elárúsítani, ami már magában véve is érdekes és kellemes látványt fog nyújtani. Ezen kívül lesz egy virág és szivar sátor, bor és sör sátor, fonatos sátor és étel sátor. Minden sátorban e célra felkért hölgyek fognak közreműködni. E népnépepély iránt, mely e nemban a tavaszi idény első mulatsága leend, városunk legszelebb körében már is élénken érdeklődnek; viszonzásul pedig a közönség érdeklődésének és az iparos ifjusági egylet iránt mindenkor tanúsított pártfogásának az ünnepélyt rendező bizottság törekvése oda irányul, hogy a közönségnek kedélyes időöltést és kellemes szórakozást nyújtson. Az ünnepély alkalmával három zenekar fog működni; este a Dobos pavillonban hangverseny leend, melyen műkedvelők és az egyleti dalkör fognak közreműködni. A hangverseny, szintén a Dobos pavillonban rendezendő fényes tánczvigalom fogja követni. A népnépepély tiszta jövődelme az egylet betegsegélyezési alapja, hálalajpa javára és egyéb jótékonyasági céljaira fog fordítatni. A belépti díj 30 krban van megállapítva.

— **Ügyforgalom Hajdúvármegyénél.** Mint már említettük, hétfőn számonkérésék tartott Hajdúvármegyénél, a midőn is a tisztviselők a f. évi január 15-től április 15-ig terjedő idő alatt végzett ügykezelésről adtak számot. A számonkérészekben fölvetett jegyzőkönyv s az egybeállított főkimutatás szerint I. a központi közigazgatási ügyforgalom volt a., általában: a január 15. előtti időről átjött 20, április 15-ig érkezett az ígató könyv szerint 2756; összesen 2776 db; ebből elintéztetett 2729 darab; elintézetlen 47 db. b., részletesen. 1., Rászó Gyula alispánhoz 3; elintéztetett 3. — 2., Fekete Sándor főjegyzőhöz 1077, elintéztetett 1076. — 3., Oláh Károly I. aljegyzőhöz 719, elint. mind. — 4. Wespriény Zoltán II. aljegyzőhöz 911, elin. 908. — 5. Wespriény Kálmán levéltárnokhoz 3313, elint. mind. 6. Szinay Gyula tiszti ügyészhez 1236, elint. 1234. — 7. Dr. Varga Géza t. főorvoshoz 174, elint. 173. — 8. Dr. Hegedűs Pál járásorvoshoz 48, elint. mind. — 9. Pénztári hivatalhoz 630, elint. 623. — 10. Számvevői hivatalhoz 111, elint. mind. — 11. Közigazg. kiadóhoz 3173, elint. mind. II. Központi árvászeki ügyforgalom. a., általában, ígató könyvszerint: 3038, elint. mind. — b., részletesen, 12. Pénzes Sándor ár. sz. elnökhez 61 elint. 56; — 13. Orsz. Endre ár. sz. ilnökhez 1379, elint. mind. — 14. Seps Dezső ár. sz. ilnökhez 862, elint. mind. — 15. Papp Lajos III ad aljegyzőhöz 797, elint. mind. — 16. Pénztári hivatalhoz 345, elint. 338. — 17. Ács Nagy Károly

közadokozásról írok vagy olvasok, önkénytelenül jut eszembe ez a párbeszédés adoma:

— Ön nem adott semmit a láposvölgyi égettek javára!
— Hogyne!
— Nem láttam egyik lapban sem a nevét.
— Olvasta a mai esti lapot?
— Igen.
— Olvasta benne, hogy X. Y. tíz forintot adott a lápos-völgyi tűzkárosultak javára.
— Azt olvastam.
— Na hát, az az X. Y. én vagyok!
— Csakhogy azóta az emberek — mondjuk — okosabbak lettek és ma már X. Y. nagyon kevés van. Különösen a vidéken, hol a lapok nem térhetnek ki a teljesen meggyökeresedett szokás alól és egy nap negyven ujdonság közül tíz „Köszönetnyilvánítás.”

Valóságos fehér holló ma már az olyan forma közlése, hogy „lapunknak egy nemes barátja, ki ismeretlenül akar maradni, erre a célra ötven, vagy száz forintot küldött be hozzánk, hogy illetékes helyre juttassuk. Es a többi.

A nyilvánosság mindenesetre példát mutat és jelentékenyebb esetben feltétlenül szükség van arra, hogy egy-egy áldozatkész ember ott szerepeljen. De mi lesz a nyilvánosság értékéből, ha maholnap nem lesz annak mértéke.

Hiszen igaz, ki-ki a mapa tehetsége szerint és a fillérrel is úgy lehet áldozni, mint az ezrekkel, de ebben a tekintetben valami különös szablonzerűség kezd lábra kapni, mely lehetetlenül teszi a megkülönböztetést és jogsága a hiúság követeléseit.

Es ez az irány nagyban viszi közel a „köszönetnyilvánítás” tényét — a neves ségességhez, úgy hogy jóízű ember már-már nem is mer valami jószekélységet közeledni juttatni, ne hogy egy köszönetnyil-

kp. nyilvántartóhoz 400, elintéztetett 399. — 18. Árvászeki kiadóhoz 2419, elintéztetett mind. S z o l g a b í r ó i j á r á s o k. I. Nádudvari járás. 19. Nábráczky István főszolgabíróhoz 1574, elintéztetett mind; — 20. Oláh Imre szolgabíróhoz 687, elint. mind. II. B. Újvárosi járás. 21. Ferenczy Elek főszolgabíróhoz 2448; elint. 2430. 22. Kovács Gyula szolgabíróhoz 495; elint. mind. — 23. Trausz László t. szolgabíróhoz 347, elint. mind. — R e n d e z e t t t a n á c s v á r o s o k: 24. Szoboszlón 1581, elint. 1552; Nánáson 2001; elint. 1995; Bőszörményben 2849; elint. 2822; Hadházon 1485; elint. 1431. M. kir. építészeti hivatal. Sándor Kálmán kir. mérnökhez 188, elint. 176 drb.

— **A Szabó Lajos fiaik cég** által a magyarországi árvízkarosultak javára adományozott nagyobb összegből a belügyminiszter 37 frt 50 krt leküldött gr. Dégenfeld József főispánhoz, hogy ezt belátása szerint fordítsa azok javára, kiknek legnagyobb szükségük van rá. Rászó Gyula alispán véleményezése folytán a 37 frt 50 kr. egészben Szalóki Gábor h. bősörményi lakosnak adatik, ki 6 gyermekes szegény családapá s kinek az árvíz lakóházát összerombolta.

— **Hajdúvármegye központi választmánya** szombaton d. e. ülést tart, az 1889 re érvényes országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítását eszközölő küldöttségek megalakítása ügyében.

— **A debreczeni tornaegylet gyalogversenye** holnap, áldozó csütörtökön tartatik meg a debreczeni-nyíregyházi uton Ujfehértóig. A távolság 30-4 kilométer, melyet a versenyzőknek, maximumként 10 első perczet számítva egy egy kilométerre, 5 óra 4 percznyi időn belül kell megtenniök. Ezen utnak két harmadrésze, Téglásig, köveze van; egyharmadrésze pedig homok. Az indulás reggeli 5 órákor történik, a nagymemlom előtti térről. A versenyre jelentkeztek; Bereczky Lajos 7 o., Jánosy Zoltán 1 th., Mészáros Mihály 1 jh., Daneczky László 3 jh., Beiler Kálmán 1 jh., Solyom Antal 1 jh. Nagy Kálmán 8 o., Szőke Péter 4 tk. Vásárhelyi József 4 tk. Osváth Kálmán 8 o. Besenyei Dániel 7 o. Grozavszku Szilárd 7 o. Diószegi Mihály 7 o. Katona Pál 7 o. György László 7 o. Boross Ferencz 7 o. Kövér Dezső 8 o. Krampera János 7 o. és Técsy József 4 th. Versenybírák lesznek: Géresi Kálmán elnöklete alatt Dalm Kálmán, Vessey Imre, Domokos Kálmán, Dr. Kenézy Gyula, Márton Imre, Jeney Miklós, K. Tóth Sándor, ifj. Gyürky Sándor, Fischer Lipót, Medgyaszay Miklós, Holvay Gyula és Dr. Orbán József titkár. Ujfehértó előjárásága és intelligentiája ünnepélyesen készül fogadni a tornaegyletet.

— **Hajdúvármegye üdvözlete Gönczy Pálhoz.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának f. hó 15-dikén tartandó rendes közgyűlésére Oláh Károly I. aljegyző indítványt terjesztett be azon czélból, hogy Hajdúvármegye közönsége üdvözölje iratott intézzen Gönczy Pálhoz, mint a vármegye szülöttéhez ennek 50 éves jubileuma alkalmából.

— **Felhívás a bellegelő földel bíró czepléd utczai polgárokhoz.** A czepléd-utczai bellegelő földel bíró polgárok közül számosan átlátván, hogy a tulajdonokat képező s nagy értéket képviselő fölbirtokok rendszeres felügyelete a mostani viszonyok mellett már elodázhatlan szükséggé vált, e czélból mult hó 29-én számos érdekelte jelenlétében elő értekezlet tartott, melyben általános óhajul kimondatott, hogy a „czepléd-utczai gazdasági társulat” megalakításak s egyszersmind elhatározott, hogy az alakuló közgyűlés f. hó 13 án

vánitással pirítsák meg azért a nyilvánosság előtt.

Alig lehet belátni, hogy így haladva hová jut a lapok ujdonsági rovatának nivója a „köszönetnyilvánítások” irodalmában... Van egy sokat olvasott és látott ismerősöm, a kinek finom érteke van a komikum iránt, és már régóta nevet magában e sajátosság jelenség fölött. A napokban aztán beállított hozzám, a jövő „köszönetnyilvánításainak” egy pár kidolgozott mutatóványával Mindegyik előtt kommentár áll, a mi megmagyarázza a „köszönetnyilvánítás” eredetét. Be is mutatok egy párt. Nem unalmasok.

Pártgyűlés volt B.-ben. Az elnök magvas és tüzes beszédben buzdította a párttagokat az együttartásra, s közben egy ősi tajtékpiából hatalmasan füstölt. A pipa azonban többször elaludt, s — minthogy az elnök vigan járó pipa nélkül nem tudott szólni, — a derek tárgyát mindannyiszor a fiatal pártkoresmáros gyújtotta meg nagy előzékenységgel. Másnap a pártlap a következő sorokat hozza:

Köszönetnyilvánítás
A tegnapi pártértekezlet alkalmából, a végrehajtó bizottság elmulasztatlan kötelességének tartja Holyagos Adám urnak ez uton is köszönetet mondani azon fáradságtalan buzgalmaért, mit az egész gyűlés folyamata alatt az elnökségi vezetés élesztgetése körül kifejtett.

S z á j a s j e g y z ő.
Egyik iskola udvarán a keresek-kutvedre beszakadt. Egy szomszédbeli kötelességmester a vedret a kutból kihuzta és visszakeresztette a vedret a helyére. Másnap valamennyi lap közli:

Köszönetnyilvánítás.
Kender Márton helybeli kötelességmester és tanügybarát, a napokban iskolánk udva-

azaz a jövő következő vasárnap d. 10 órákor a városháza kistanácsstermében meg fog tartatni. Az első értekezlet megbízásából tehát felhívom mindazon czepléd-utczai házbirtokos polgárokat, kiknek bellegelő fölbirtoka is van, hogy a fentjelzett időben és helyen minél nagyobb számmal megjelenjen sziveskedjenek. — Szentgyörgyi József mint az első értekezlet jegyzője.

— **Mike-Percsen Fekete László** nevű kocsis tilalmas luczernásra engedte az őrzete alatti lovakat; midőn ezért Bagdán Gábor mezőkerülő megakarta zálogolni, botjával vérgig verte a mezőkerület, úgy hogy ez kénytelen volt fégyverést használni. A lövés a kocsis lábászárát érte; sebe azonban, melylyel a debreczeni közkörházban fekszik, sértelet lévén töltve a puska, nem veszélyes. A vizsgálat ez ügyben megindított.

— **Szirmayné Mészáros Justina** asszonya kitünő virágkészítő, kit nemrég fájdalmas vesztéséért, — férjének elvesztése — ismét városunkba költözött, s itt megrendeléseket fogad el. Ő a virágokréta készítésben igazán művésznő, s erőt meggyőződtünk ma is azon remek bokrétráról, melyet a Szabó Zsigmond mai esküvőjére készített. A bokréta áll narancsvirág, myrtusz, tej róza s még más fehér virágokból. — A lapja fehér az azleából, — közepén két fehérgalamb tart egy mirtusz füzért. A bokréta tartó is remekmű, s ezt is Szirmayné maga készítette; ez fehér atlaszból készült nehéző fehér selyem csipkézettel s fehér szalagokkal csokrozva, myrtusz és narancsvirág bimbókkal ékítve s fehér selyemmel raktik kelve az év, hó és nap száma. Ezt a szép oszok tartót sokan megnézték tegnap a Benyács üzletének kirakatában.

— **A bihari vasutak nagyváradi-érmihályfalvai vonalán** június 1-től kezdve naponként két vonat fog közlekedni, még pedig egyik gyorsított menettel. Ekként kapcsolattal jő létre a m. államvasutak gyorsvonatával, úgy hogy ha Székelyhidről reggel elindulnak, estére Budapestben lehetnek. Az egyik vonat indul reggel, valamivel korábban mint most, a másik délután 2 órákor.

— **Kandó Kálmán**, volt miniszteri tanácsos, a Szent-István rend vitéze, hétfőn hajnali négy órákor, Budapestben meghalt. Kandó Kálmánban a legnemesebb és legérdemesebb férfiak egyike hunyt el. Több országgyűlési cycluson tagja volt a képviselőháznak s a felelős nemzeti kormány megalakulása után gróf Andrássy Gyula miniszterelnök mellett, ennek feltétlenül bizalmát bírta s a legfontosabb megbízásokban eljáró miniszteri tanácsos volt, s ez állásában ritka tevékenységet és buzgóságot fejtett ki. Deák Ferencznek gróf Mikes Jánossal, Szentiványi Károlylyal és br. Kemény Zsigmonddal együtt valódi kebelbarátja volt. Eleteének legjelentékenyebb részét képezte a kiegyezés idejére eső munkássága, a mikor Deák Ferencz és Andrássy Gyula gr. között, és a későbbi kormány férfiak és a kormányok között valóságos összekötő kapcsot képezett. Mind jellemnél, mind tehetségénél és kiváló finom szeretetreméltó modoránál fogva, általános becsülésének és szeretetnek örvendett. Elhunyt a legszelebb körben kelt részvételt. Temetése tegnap délután ment végbe az ev. ref. egyház szertartásai szerint.

— **A berettyó-ujfalui** ev. ref. templomkerítése felállítási költségeinek fedezésére Berettyó-Ujfaluban f. 1888. év május hó 27-én a városháza dísztermében zártkörű házi tánczestély tartatik. A rendező bizottság következő szaktekintélyekből alakult meg:

— mely használhatlan állapotban volt, — minden díj nélkül felszerelte, a miért is a tanügy nevében ez uton is hálás köszönetünket fejezzük ki. Az igazgatóság nevében: I r k a Gerzson vez-rtanító.

Zátopek Antal urat, a szomszédja tegnap délben friss kaptos lepénynyel lepte meg. Ez megható és nyilvánosságért kiált. Meg is lesz és a lapok hozzák:

Köszönetnyilvánítás.
Vidor Döme kedves szomszédom és s nyári idény alatt kuglizótársam „A két hasu bagoly”-ban, tegnap délben váratlanul finom kaptos lepénynyel lepte meg családomat. El nem mulasztatom tehát, hogy szeretetreméltó polgártársamnak a közegészségügynek elnyeltett eme önzetlen szolgálataért, köszönetemet ne fejezzem ki. Sok ilyen barátot városunk közegészségügyének! Zátopek Antal.

Hájas István urnak hat lap jár a házhhoz és valamennyihez mellékelve volt a Földes-féle üzlet mag-árjegyzéke. Gyermekéi nem lévén, a szép hagyma, retek, saláta, krumpli és a többi zöldségek jól talált fotográfiájával ellátott „prajszkurantokat” elküldte a „Zabhegyező-Egyesület” elnökségének, mire másnap valamennyi lap róla beszélte eképpen:

Köszönetnyilvánítás.
Hájas István ur újabbán hat igen értékes fizetett volt szives egyesületünk könyvtárát gyarapítani, miért is fogadjuk a választmány nevében legforóbb köszönetem nyilvánítását. Schifoner Márton, a „Zabhegyező-Egyesület” titkára.

Egy délután három elemiiskolás fiú beszölik a színházba a karzatra. — A jegyszédő nagy kravált csap és a lurkókat éppen akkor dobják ki az utczára, mikor tanítójuk a színház előtt elhalad. Nagy rökönnyödés; de az egyik kivágja a mentő há-

Szilágyi Lajos, Szöllös tárnok, Barcsa, Boross, Fülepy Kovács, ler Sár, Kereke haly, Miklós, Reichle nyoghi mond, Andor, Zoltán bizotts

reggel felszed, s ostult, csolko s ott latal, cipő, csak i pedig t e s a nehi miatt, haza elkész

folyó. Az u eddig zenke fog k tos p nak, u j eg kálló u j — lamje nyam leg

téri gét e betőn és fel be a föl, ablak bünt kat hozz kir. óta utcz zába vére

sz i bator lozva „Szi előt rétá Gyu játé — het — lyő tan nag

zug szit any és

keg teg tott gy kős a s bö hog elny kis há

bö als tát üs ne ba gé

s t ne na be en czt fo

asárnap d. 10 órakor
mében meg fog tar-
megbizásából tehát
Éduczai házirtokos
egelő földirtokos is
lőben és helyen mi-
jelenni sziveskedje.
sef miat az első
kete László nevű
a engedte az őrizete
ért Bagdán Gábor
golni, botjával vé-
ny hogy ez kény-
ználni. A lővés a
be azonban, mely-
zában fekszik, se-
ka, nem veszélyes.
gindintatott.
Jusztina asszonya
nemrég fájdalmas
elvisztése — ismét
tt megrendeléseket
készítésben igazán
zúdtunk ma is azon
a Szabó Zsig-
szített. A bokréta
tej róza s még
b ól. — Alap-
l, — közepén
mirtusz füzért. A
a ezt is Szirmayné
atlaszból készült
zessel s fehér szala-
és narancsvirág
selyemmel rástik-
páma. Ezt a szép
tették tegnap a B. e-
ában.
agyvárád-érmihály
kezdve naponkint
még pedig egyik
t kapcsolatot jó léte-
natával, úgy, hogy
elindulnak, estére
egyik vonat indul
mint most, a má-
t miniszteri taná-
títoze, hétéfőn haj-
és legérdemesebb
több országgyűlési
spiselőháznak s a
megalakulása után
la miniszterelnök
bizalmát bír s a
an eljáró minisz-
állásában ritka te-
fejtett ki. Deák
ossal. Szentiványi
sigmondal együtt
tétének legjelenté-
győzés idejére eső
Ferenz és And-
a későbbi kormány
között valóságos
Mind jelleménél,
finom szerzetre-
lános becsülésének
lhumyta a legszép-
Temetése tegnap
ref. egyház szer-
ev. ref. templom
nek fedezésére Be-
v május hó 27-én
ártkörű házi as
A rendező bizott
ekből alakult meg :

Szilágyi Jenő elnök. Gyulai László, Karakas
Lajos, Tamássy Géza alelnökök. Biber József,
Szöllősi Imre jegyzők. Z. Szabó István pénz-
tárnok. Tóth Sándor ellenőr. Baróthy Béla,
Boross Gyula, Bán István, Bihari János,
Boross Gyula, Bróner Géza, Fényes Akos,
Fülep Péter, Habókay József, Hétel Dénes,
Kovács Lajos, dr. Kránczy Sándor, dr. Krauz-
ler Sándor, Karakas Imre, Kovács Márton,
Kerekes Gyula, Leszkay János, Lévy Mi-
hály, Nagy Márton, Nánássy Géza, Orosz
Miklós, ifj. Papp Gergely, Réthy Kálmán,
Reichenberger Fülöp, dr. Szabó Adolf, Szu-
nyogh Loránd Szakáll Pál, Szilágyi Zsig-
mond, Steiner Arthur, Steiner János, Skurka
Andor, Sárrethy Lajos, Tardy György, Tatar
Zoltán, Tyll Gusztáv, Tombory Virgil, rend.
bizottsági tagok.
— A pircsior elköltözött. Ma kora-
reggel rendőri parancsszóra az egész pircsior
felszedelőkötőt s minden új krumplicsüt, tojá-
sostul s hathetes csirkésostul együtt áthur-
colkodott a Piacz utca északnyugoti részére
s ott is marad, míg régi helyét köbörko-
lattal látják el, a mely hírnek minden
cipő, a melyik idegenkedni szeret a sártól,
csak örülni tud. Jelen költözökösdi hírnökét
pedig részben ama szakácsnők igazolására
tesszük közé, kik ma délelőtt
a nehezen megtalálható pircsi sor keresése
miatt, a szokott időnél későbbben vetődtek
haza s otthon urnóik kételkedve fogadták az
elkésés indoklását.
— Uj egy forintos államjegyek fognak a
folyó év második felében forgalomban hozatni.
Az új egy forintosok kisebbek lesznek az
eddigiekénél; egy iv papír az eddigiekől tíz-
zönkettőt adott ki, ellenben az újakból tizenöt
fog készülni egy ivből. Az új nevezett ros-
tos papír, melyet az új jegyekhez felhasznál-
nak, jóval erősebb lesz az eddiginél s így az
új egy forintosok sem fognak oly hamar el-
kallódni, mint a most forgalomban levők. Az
új — harmadik kibocsátású egy forintos ál-
lamjegyek kiállításának előkészületei már fo-
lyamatban vannak s július hó folytán valószí-
nűleg már a nyomtatást is megfogják kezdeni.
— Az ándung. Nagyvárán egy piacz-
téri kereskedésnek 110 frt értékű kirakat üve-
gét egy hálaló egy köröskövel szándékosan
betörté. Mikor ezért a rendőrséghez kísérték
és felelősségre vonták, beismerte, hogy ő törte
be a kirakatot s tetteinek indoklást hozta
föl, hogy ittas és „á ndungja“ volt az
ablakbetöréshez. Sőt azt mondá, — hogyha
büntetését kiállja s kiszabadul, s másik kirat-
kat tábláját is betöri, mert ándungja van
hozzá.
— Lakváltozás. Dr. Spitzer Károly m.
kir. államvasuti orvos és városunknak 20 év
óta jeles gyakorló orvosa, lakását Nagy-uj-
tezeről a szt. anna-utca 2542. sz. saját há-
zába tette át.
— Zene. Holnap d. u. a Magyar test-
vérek zenekara a Nagyerdőn fog játszani.
— Biharmegyei hírek. Nagyvárád i
szinkör. A nagyváradi szinkörben szom-
baton kezdte meg a nyári szimidiényt a ko-
lozvári nemzeti színház személyzete Jókai
„Szigetvári vértanúk“ drámájával, zsufolt ház
előtt. A közönség lelkesülten és virágok
rétákkal fogadta ismerőseit, tapsolt Kovács
Gyula, Fáy Szeréna, Gerő Lina és Iványi
játékaik. A páholyokat mind kibérelték.
— Vasárnap a „Piros bugyelári“ t.
hetfő „Uff király“ t. adták szép sikerrel.
— Iparkiállítás Margittán. Fo-
lyó évi június 24-től július 1-ig Margittán
tanonoz és segéd iparkiállítás lesz a város háza
nagy tanácstermében. E kiállításon mesterek

is részt vehetnek, azonban kitüntetések
csak segédek nyerne, jutalmat pedig csak
csak tanonczok. A kiállítás rendezésével Fe-
hér Zsigmond, ipartestületi elnök bízott meg.
— Kirándulás Székelyhidra. A
biharmegyei orvos gyógyszerész- és termé-
szettudományi egyület a folyó évben Székely-
hidon szándékozik vándorúlést tartani. Ez
ügyben Székelyhid városának intelligenciájára
gyűlést tartott, a melyen elhatározották,
hogy az egyület tagjait ünnepélyesen fogadja,
tisztelőkre a szakülés után bankettet; este
pedig bált rendez, a melynek esetleges jöve-
delme az árvízkarosultak javára fog fordít-
tatni. Az ünnepély rendezésére egy 12 tagu
bizottság nevezett ki, a melynek elnöküül
Fényes Endre járásbíró kéréstett fel. A ter-
vezett gyűlés július elsején lesz.

CSARNOK.

A tavasz édes

A tavasz édes mosolyától
Virág fakadt a réteken,
Bokrétát kötöttél belőle
S kebleme tüzetted édesem.

Nem illik reá, mert egy halott :
Tört reményem van ez alatt :
Ah igaz! hisz virággal szoktál
Ekitni a halottakat.

Hunyady Margit.

Fantázia.*)

Irta : Adorján Sándor.

A Fantázia szó szerinti hü magyar for-
ditásban annyit tenne, mint lumpolás, ha ez
az igazhítt araboknál, egyptomiaknál elkép-
zelhető volna, hiányozván náluk a lumpolás
legfőbb kelléke : a bor élvezete. De minthogy
az arab mozgékony, tevékeny, izgékony nép,
tehát a rendessel, a mindennapival, a mikor
mulatni akar, még sem elégedhetik be, a sze-
szes italok élvezetét pedig tiltja tőle a Ko-
rán, kigondolt hát magának a tobzódásaira
olyant, a mi édesebb a legaranyosabb színi
óbornál, mámorítóbb is, hatása mindig kétség-
telen és soha — mint a sok rozsz bor — a
gyomrot meg nem rontja, legföllebb ha sok
és rozsz, megrontja az életet. s ez a nő.

Általában véve azt mondhatjuk, hogy a
fantáziaja olyan alkalmatosság, a melyben a
nő mulattatja a férfit : leginkább tánczsal.
Minden arab nő tud tánczolni, dalolni, zené-
nelni. S az a buzgóság, a melylyel végeznek
mindent, könnyen elhitetheti velünk, hogy
mind a háromban magas fokot bírnak elérni.
A tánczhoz olyan kecses termetük van, hogy
legkarcsubb ballerínáknak megirigyelhetnék bár-
melyiket; a daloláshoz bírnak a legtöbb
kellékkel, a mely, meleg érzéssel, azt lát
hadtuk a szemek kifejezésén; a zene
érzékét pedig gyermekkoruktól kezdve ki-
fejté bennük a Korán olvasásának énekelve
szokása, a levegő, az örök tavasz, a mely
fölköttek mosolyg, még a legszigorúbb télen is
de leginkább az, hogy az a zene legföllebb
egy gitarguzliezaszerű hangszer s leginkább
tam-tam, olyan kézi üstdob, vagy csörgős-
dob. Lehet, hogy tud mind ehez a török nő
is, de meggyőződni föléle módomban nem
állott. Annyi azonban bizonyos, hogy a hol
Kairóban pénzkeresetre szorult az elárvt,
elszegényedett arab leány, ott, ha külön-
mesterséget nem tud, ezzel a hárommal busásan
megkeresi kenyerét, míg Konstantinápolyban
a török nők csak egy módját tudják a ke-
nyérkeresésnek : a koldulást. Ebből a két
tényből következtetnek visszafelé és talán
nem egész jogtalanul.

Az olyan tánczelőadások, a miket arab
nők lehetnek az arab férfiak szívének a gyönyör-
ködtetésére, általában kétfélék, de valamennyi-
nyien fantáziasak : nyilván azért, mert amit
az a látvány nyújt, a világon a legalkalma-
sabb a fantáziát fölbreszteti és fölesigáznai
a végletekre.

Az egyik szalonképebb fantázia abból
áll, hogy az egész társaság, nők, férfiak, végig
körbe guggolnak s egyszerre közibök pattan
egy lány, teljesen fölkötöve. A lány elkezd
egy danát, a melynek hosszsága nem na-
gyobb, mint a minő két sor a mi rendes nép-
dalainkból. S ahoz lejt egy lassu, hajladozó,
merengő táncot, néha megfordul csöndesen,
nagy ritkán gyorsabban is; de folyton dalol
s az ütemet jelzi a keze tapsolásával. A mi-
kor a két sort elénekelté, mesekép dalol valamit
de énekét mindig félbeszakítja, hogy az előbbi
2 sort újra elénekelhesse, s ez ott most olyan
retrain, a melyet az egész társaság vele
dalol s a melynek ütemét vele együtt tap-
solja.

Az egész így együtt daloló társaság
rendkívül kedves, vidám dolog, alkalmas arra,
hogy a leányok tánczólo képességét kifejlesz-
se, képzeltetének a regék szövésében tért
nyujtson s őket kecsességre, könnyűségre szok-
tassa. Látványának pedig alig lehet szebbet
elképzélni.

De látni Egyiptomban szebbet is, s ez a
tánczelőadásnak másik neve, a melyet szalon-
képesnek bajosan, de budoárképesnek inkább
nevezhetünk.

Hozzájutni nem könnyű. Tudni kell,
hogy hol lehet megrendelni a kairói látvá-
nyosságoknak ezt a legszebbikét, a mely
terem titokban s hogy megteremjen aranyeső-
vel kell megöntözniük a földjét.

*) Adorján Sándornak „K e l e t i k é p e l e“ cz.
Könyvéből.

A leghamisítatlanabb arab városrészbe
vergődünk a hírért. Apró, görbe gurba ut-
czákon át, a melyek hol lefelé haladnak, hol
olyan erős kapaszkodásuk, mintha hegyekre
kellene érte másznunk, — törekszünk előre.
A házak sötétek, magasak és keskenyek,
az ablakokon mindenütt ott a külső farác-
kosár alatt nyúzósg a nép.
Kétségbeesett, rongyos alakok jönnek
mennek, valóságos nyomorultjai a városnak,
a kiknek láttára az idegen önkénytelenül
odakap a revolveréhez, ha van. Mi nem vit-
tünk magunkkal semmi fegyvert, ha csak an-
nak nem tekintjük a sétapálcáinkat, a me-
lyekre folyton támaszkodnunk kellett, nehogy
az örökké piszkos földön eleszuszunk.
A számaraink egyik hajósírja vezetett,
de kitartó szürke állatainkat már lenn a vá-
ros utolsó rendes utcáján el kellett hagynunk,
mert itt semmi féle más módon, mint gyalog
haladnunk nem lehetett.
Egy hosszú keskeny házba vezetett
bennünket. Két ablaka volt összesen minden
rétegében, egyrészen keleti : faragott kövek
kel ékes, de azért ronda minden részle-
tében.
Hirtelen fordulása, sötét, nyirkos falép-
eső vezetett az emeletre; a lépcsőről egy-egy
barlangszzerű szobába nyitlak ajtók. Kissé
képtelenhasonlat, de az egyedüli, a mit al-
kalmazni lehet hogy olyan volt ez a kapasz-
kodás, mintha kivételkép fölfelé mentünk volna
piaczebe.
Végre eljutottunk törekvésünk czélpont-
jához, s egy idős emberrel — fogatlan vén
boszorkány volt — megrendeltük a másik,
igazi fajta fantáziatánczot.
Ezt rendszerint többen tanulják egy-
szerre, csupán nők, s kevesebben nézik, de
csupán férfiak . . .
A tánczosnók megjelenése a lehető leg-
igézőbb.
Az ültözékek nines mit leírni; czipőjük
picizny sarkos papucs, néha piros, máskor
aranyprémekkel kivarrrva.
Egy leány az ujjaiával veri az üstdobot
s dalol hozzá. Kezdi lassan, kerülve, for-
dulva, hajlongva, szinte játszva egymással,
a többiek, négyen öten, kiterjesztett karjaik-
kal a legkecsesebb mozdulatokat teszik s
dobolnak hozzá valamennyien. — Az üst-
dob perdülése gyorsabb. Az ének lázasab-
bá válik. A lányok forgása kezd hasonlóná
válni a tánczólo dervisekéhez; az ének
ritkábban hallik ajkairól, legföllebb egyes
kilökött hangok alakjában, a mit a saját ma-
guk serkentésére, tüzelésére kiáltanak. Ez
igy tart néhány percig. A lányok arczán,
keresztül az aransárga hamvasságon, kiüt a
láz pirossága, szemük szinte vésztojósóan vil-
log. A dob pörgése most már hasonlít a tá-
volról hallatszós csatazajhoz: apró puskatűz
ropogását nagy puffanások váltják föl, mintha
ágyuszó hallanék közbe s a tánczos lányok
ajkain is inkább sikolyok törnek elő, mint
nóta hangjai.
S azután kezdődik az örjüngés. A táncos-
nók átkarolják egymást, járják a vad lányok
ügy, mintha a saját halálukat akarnák elő-
idézni, olyan dühvel, többé nem dolgoznak, nem
tapolnak csak zihálás, a mit megbírnak, fo-
rognak, reszketnek s a szemük már nem szik-
rázik, hanem olyan, mint egy izzó parázs, de a
szemük héját is lehunyják s az alól úgy szur
elő a tekintet, mint az üszök. Nincs határa,
nincs mértéke többé a táncznak. Az örjüngők
szinte eszméletüket veszítik, a mint az üstdob
folyton erősebbeket pufog, a néző pedig már
elfelejté hogy ez táncz, inkább valami vad,
babonás istentiszteletnek nézi az egészet s
nem gyönyörködötté, hanem megboraszítja.
A dob még néhányat döng kétségbeesett erő-
vel, a lányok egyszerre abbanhagyják az örü-
letes ugrálást, hajladoznak egymásnak, egy-
másra olyan kecsesen, hogy szinte csuda, most
mosolyognak ismét édesen, csábítóan, — az-
tán összerogynak valamennyien s a kábulás-
tól, fáradtságtól szinte megsemmisülve marad-
nak néhány percig a földön.
Ezt a tánczot eljánni nagyon fárasztó
lehet, de végig nézni, mondhatom, még fá-
rasztóbb.

Husáarak.

- Megállapítva s bejelentve 1888. május 9-től 16-ig.
- 30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.
- 32 kr. Kolb Jakabnál Pfa 687 sz. a.
- 36 kr. Erdei Ferenznél Csapó-utca 240 sz. a. Erdei Jánosnál Hatvan utca 1517 sz. a. Rácz Lajosnál Liba utca 2061 sz. alatt.
- 38 kr. Rácz Györgynél Czegléd-utca 2599 sz. a. Csapó utca 10. sz. alatt. Rózsátér 10 sz. a. Balogh Jánosnál Mester-utca 1371 sz. a. Csapó-utca 471 sz. alatt. Kolb Jakabnál Rózsátér 10 sz. a. Mester utca 1113 sz. a. Hatvan utca 1093 sz. alatt. Erdei Ferenznél Csapó utca 10 sz. a. Varga utca 2538 sz. a. Timár utca 2284 sz. alatt.
- 44 kr. Magyar Gábornál Piacz utca 1-86 szék. Czegléd utca 55 sz. a. Dedó u. 125 sz. a. és a 3 izrelita mézarszékben a piaczon. — Minden többi bejelentett 17 mézarszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székiben 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.
Debreczen, 1888. május 8.
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs : Karczag Vilmos.

Lakások berendezéséhez butorkelméket, szőnyegeket, ágy és asztaltakarókat, paplan és matrácokat, függönyöket, legnagyobb választékban ju- tányos szabott árakon ajánl Kunz József és Társa

1888-iki mindenféle
friss töltésű ásvány és gyógyvizek
továbbá
szobapadló és parquet lagok,
parquet papírok, melyek egyszerűen forró
enyvvel a padlóra fölragasztandók, oly
tartósak, hogy csak legyalulással lehet
eltávolítani.
Valamint
Olajban törött különféle kész festékek kaphatók
VARGA LAJOS
fűszer kereskedésében.

Megérkeztek a legújabb divatu tiszta gyapjuból készült tavaszi és nyári

gyapjuszövetek
melyek finomság és tartósság tekintetében
minden más kül- és belföldi gyártmányt
felülmúlnak.
A n. é. közönség minél tömegesebb
látogatását kéri
BIEDERMANNÉ. és FIA
a „BRASSÓI“ posztgyártmányoknak
kizárólagos elárusítói,
hol egyszersmind miként a mult évben,
ugy ez idő szerint is a raktáron lévő kül-
földi gyapjuszövetek tetemesen leszelli-
tott árak mellett árusítatnak el, úgy
hogy már

2 frt 90 krért
egy egész öltönynek való brünni gyapju
szövet kapható.
Sertés hizlalók figyelmébe.
A h. nánási gőzmalom részvény-tár-
saság birtokában lévő 250—300 drb sertés-
tést befoglaló egész ujonnan teljesen fel-
szerelt
hizlalóda,
a vasut állomás közvetlen közelébe rak-
tárral és fürdővel ellátva minden órán
kiadó. Értekezhetni H. Nánáson a gőz-
malom igazgatóségánál.

**MATTONI FÉLE BUDAI
KESERÜVIZ**
Több
kiállítás jutalmat nyert.
Kapható minden gyógyszerár és ásványvíz kereskedésben.
MATTONI és WILLE
BUDAPESTEN.

Szeplő

okvetlenül eloszlik

Bergmann Vilmos szappana

használása által.

Készíti egyedül Bergmann és Társa Drezdában 45 kr. darabos. Raktár Dr. Rothschnek gyógyszer-tárában Debreczenben.

Tíz forint napi mellékkereset

tőke és kockázattal (risico) nélkül sorjegyek részletfizetés mellett eladása által az 1883. XXXI. törvényzikk értelmében.

Ajánlatokat elfogad a fővárosi váltóváltás társaság

Adler és társa, Budapest.

A Konyári

Sóstó Fürdő

május 1-én megnyitott;

legújabb Dr. Leugyel Béla m. kir. egyetemi tanár által vegyelmeltetett; különösen nagy mennyiségű sókat tartalmaz, s több mint 50 évi gyakorlati használatból is bizonyos kitűnő gyógyhatása, görvélykór, csusz, köszvény, csontszu, szeszszugorodott testrészek és bőrbajoknál. A fürdőorvos massage és villanyt is alkalmaz. Egészséges berendezett szobák, jó magyar konyha és pontos kiszolgálásról gondoskodva van. Négy heti ott időzőknek 10% árieengedés biztosított.

Tisztelettel

FAY SÁNDOR.
fürdő tulajdonos.

Értesítés!

Van szerencsénk értesíteni t. ügyfelcinket, hogy

iroda helyiségünket

Szikszay József ur piacz-utcza 1824. számú (DRAGOTA-féle) házának utczára néző emeleti részébe helyeztük át.

Debreczen, 1888. május hó.

Tisztelettel

A „Magyar-Francia biztosító részvény-társaság” debreczeni vezérigynöksége.

„L' AIGLE”

francia életbiztosító társaság

Páris.

Alapított 1873.

Alaptőke 12.000.000 frank.

Biztosítási alap 1886. 21.200.000 „

decz. 31-én 21.200.000 „

Biztosítási állomány 1886. 67.500.000 „

decz. 31-én 67.500.000 „

A társaságoknak 1885. augusztus 31-én kelt es. k. rendelettel Ausztria Magyarország területén való üzletkötés engedélyeztetett és czégét 1886. január hó 18-án Budapesten 110.000 tehát összesen 220.000 forintnyi biztosítékot tett le.

Magyarországi igazgatóság
Budapest, Teréz-körút 3. szám.

Debreczeni főigynökség
Márkus Miksa unál.

Dr. Kerekes Lipót

orvostudor

lakását: Czegléd-utcza polgármester ur házába tette át.

Légző szervek idült bajait, nehéz légzést (zihálást) legújabb szerkezetű légző-géppel (Respirations-Apparat) sikerrel gyógyít.

Rendel d. e. 8-tól 9 d. u. 2-től 4 óráig.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház consistorialis ház udvar telkén levő falábakon álló, középen téglafal által elválasztott, eseréppel fedett szin összes anyagaival, a legtöbbet ígérőnek eladásra kitűztetvén, ezennel pályázat nyitattik.

Pályázók, zárt ajánlataikat folyó évi május hó 14-dik napján déli 12 óráig, az ajánlott összeg tíz száztólját képező értékkel ellátva hozzám beadni el ne mulasszák.

Kelt Debreczenben, május 8-án 1888. évben.

Szücs István
egy h. fő gondnok.

BIKSZÁDI VIZ.

Kitűnő idült gyomor hatású: a gyomor és bélcsatorna nyálkásságánál, a légzési szervek hurutjainál és hólyaghurutnál stb.

Folyó év Januártól kezdve, miután a bikszádi forrás is haladni kíván, kivitelre képes üvegek hozattak forgalomba, s ugyszintén a vigntettek is tetszetősbbekkel cserélteitek fel, mit a félreértések kikerülése végett a n. érdemű közönség tudomására hozni van szerencsénk.

Főraktár: Geréby Fülöp unál.

Ara 1 láda 40 drb. 0'6 literes üveggel 5 frt 20 kr.

Üres üvegekkel telt ládák 2 frt 50 krért vétetnek vissza.

Kapható azonban minden fűszerkereskedésben.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

A stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj Torna- (azelőtt: Szepes-) megyében, a szomolnok-buttai vasuti állomás 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyves-erdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, ozónteli kies völgyben 2000' a tenger szine felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely: különösen: mell- s gyomorhajok, ideggyengeség, csusz és köszvény sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb ellen.

Evad megnyitás: május 15.

Fürdőorvos: Drd. Czirfusz Dezső

a ki eddig a Dr. T a u f f e r egyet. ny. r. tanár kórodájában, nemkülönben Batizfalvy hidegvizgyógyintézetében működött mint orvos.

Szépen berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig; teljes napi élelmezés 1 frt 30 kr.; az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és Szeptember 1-30-ig tetemesen mérsékelt árak.

Menettérti jegyek 33% árleengedéssel.

Posta: helyben; távirtd állomás 3/4 óra: Szomolnok.

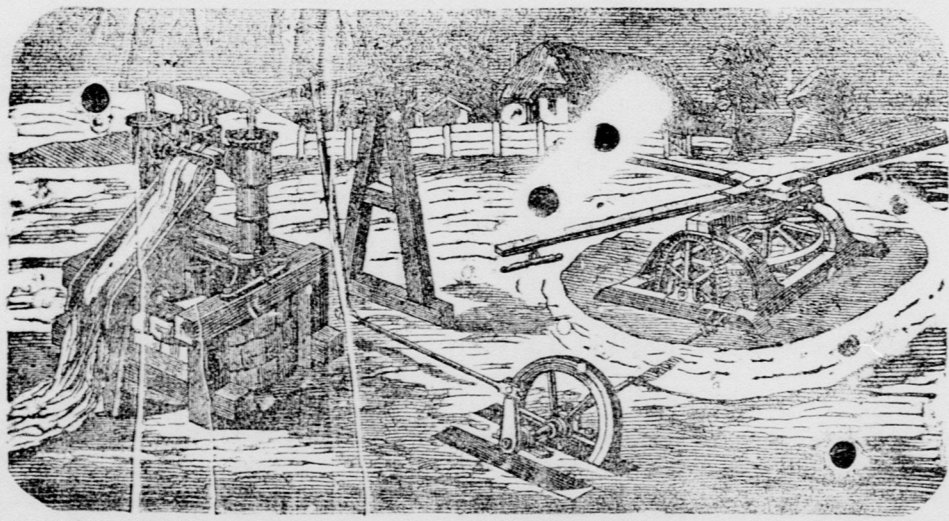
Kivánatra bővebb tudósításokkal, ingyen s bérmentve árjegyzékekkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

Fürdő kezelősége.

A lapított 1858-ban.

W A L S E R F E R E N C Z

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és érezőntődeje
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbírtokosok és magánzók részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására s minden vízműi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.